

**Bryssel den 15 maj 2025
(OR. en)**

8817/25

**Interinstitutionellt ärende:
2020/0103(COD)**

**ECOFIN 527
UEM 147
CADREFIN 44
CODEC 580
EIB
*ECB***

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	12 maj 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 198 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN Halvtidsutvärdering av instrumentet för tekniskt stöd (2021–2027)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 198 final.

Bilaga: COM(2025) 198 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.5.2025
COM(2025) 198 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET,
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Halvtidsutvärdering av instrumentet för tekniskt stöd (2021–2027)

{SWD(2025) 117 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Halvtidsutvärdering av instrumentet för tekniskt stöd (2021–2027)

INLEDNING

Strukturreformer kan förstås som åtgärder med långvariga effekter på ekonomins struktur, det vill säga den institutionella och rättsliga ramen för företags och människors verksamhet, den offentliga styrningen eller framstegen mot relevanta politiska mål. **Instrumentet för tekniskt stöd inrättades genom [förordning \(EU\) 2021/240](#)**. Det bygger på föregångaren, stödprogrammet för strukturreformer (2017–2020), och förvaltas av generaldirektoratet för stöd för strukturreformer (*GD Stöd för strukturreformer*)¹. Sedan instrumentet inrättades 2021 tillhandahåller det skräddarsydd teknisk expertis till alla medlemsstater som står inför utmaningar i arbetet med att utforma och genomföra sin reformagenda på en rad olika politikområden. Stödet är efterfrågestyrt och kräver inte medfinansiering från medlemsstaterna.

Denna halvtidsutvärdering omfattar alla projekt som finansierats inom ramen för **instrumentets cykler 2021, 2023 och 2023 i alla 27 medlemsstaterna**. Det rör sig om sammanlagt 611 projekt för tekniskt stöd, vilket motsvarar 886 nationella projektkomponenter, med en sammanlagd budget på 359 miljoner euro. Vid halvtidsutvärderingen analyseras den **operativa cykeln** för instrumentets årliga **arbetsprogram**, från mottagandet och bedömningen av medlemsstaternas begäranden om tekniskt stöd till utvärderingen av avslutade projekt för tekniskt stöd efter genomförandet.

Resultatet av denna utvärdering kommer att hjälpa till att identifiera möjliga förbättringar i instrumentets genomförande fram till utgången av -2027. Det kommer också att ligga till grund för diskussioner och beslutsfattande om framtida tekniskt stöd.

METOD

Denna utvärdering bygger på följande: i) En underlagsstudie² som utförts av en oberoende uppdragstagare under elva månader med början den 21 december 2023. ii) Fyra interna workshoppar som anordnades av GD Stöd för strukturreformer. iii) Övervakningsuppgifter, inklusive information som samlats in efter avslutandet av projekt enligt instrumentet genom

¹ Den 1 februari 2025 slogs GD Stöd för strukturreformer samman med arbetsgruppen för reformer och investeringar ([SG Reform](#)).

² PPMI och CSES (2025), *Supporting study for the mid-term evaluation of the Technical Support Instrument (2021-2027): final report* (inte översatt till svenska). Publikationsbyrån, https://op.europa.eu/publication/catalogue_number/HT-01-25-000-EN-N.

återkopplingsmekanismen³. I enlighet med EU:s riktlinjer för bättre lagstiftning är halvtidsutvärderingen uppbyggd kring de **fem utvärderingskriterierna**: relevans, ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och europeiskt mervärde.

De utvärderingsmetoder som använts är bland annat en **skrivbordsgranskning** (av övervakningsdata från GD Stöd för strukturreformer, projektdokument och andra offentligt tillgängliga dokument) och **samråd med berörda parter**. Samråden omfattade i) ett **öppet offentligt samråd**, ii) tre **enkäter** till berörda parter (leverantörer av tekniskt stöd samt samordnande och stödmottagande myndigheter), som fick 289 svar, iii) tre diskussioner i **fokusgrupper**, med totalt 37 deltagare samt iv) 114 **intervjuer**. Utvärderingen bygger också på ett antal analyser, bland annat följande: i) En **kostnads-nyttoanalys**. ii) Sju **fallstudier** som omfattar 98 projekt på flera olika politikområden. iii) En analys av projektens **bidrag till FN:s mål för hållbar utveckling**.

Utvärderingsprocessen har stött på vissa **begränsningar**, särskilt när det gäller bedömningen av ändamålsenligheten. Den **första** begränsningen avser instrumentets art och utformning: i förordningen om instrumentet för tekniskt stöd ingår inte det faktiska antagandet och genomförandet av reformer i medlemsstaterna i instrumentets allmänna och särskilda mål, utan förordningen fokuserar på att ”hjälpa nationella myndigheter att förbättra sin kapacitet”. Dessutom fastställs i förordningen inte några särskilda rapporteringsskyldigheter för medlemsstaterna när det gäller användningen av stödåtgärderna och statusen för de reformer som stöds. En andra begränsning är det nuvarande övervaknings- och utvärderingssystemet för projekt för tekniskt stöd som inte på ett systematiskt och objektivt verifierbart sätt fångar upp projektens resultat, särskilt inte på output- och effektnivå. De verktyg för datainsamling som används (t.ex. undersökningar och enkäter) bygger på självrapportering, vilket kan leda till systematiska avvikelser i mätningarna. En tredje begränsning är att instrumentet inleddes 2021 och att omkring hälften av projekten från cyklerna 2021–2023 hade avslutats vid tidpunkten för denna utvärdering. Stödets resultat och mer långsiktiga effekter kan kanske bara skönjas i medlemsstaterna först efter några år, och under förutsättning att de specifika reformerna faktiskt genomförs, så det är möjligt att flera projektresultat ännu inte har förverkligats.

Halvtidsutvärderingen omfattar **åtgärder** för att i möjligaste mån komma till rätta med dessa begränsningar och säkerställa resultatens tillförlitlighet. Till exempel kombinerades och korskördes flera datakällor, till exempel genom att de berörda parternas uppfattning kompletterades med mer objektiva uppgifter. Dessutom har en fallstudie om uppföljningen av projekt inom stödprogrammet för strukturreformer genomförts för att bättre analysera

³ GD Stöd för strukturreformer införde 2019 en återkopplingsmekanism i två steg för att övervaka och bedöma enskilda projekt för tekniskt stöd efter genomförandet. Först, när varje projekt för tekniskt stöd har avslutats, skickas nöjdhetenkäter ut till viktiga berörda parter (tjänstemän vid kommissionen, stödmottagande myndigheter och tillhandahållare av tekniskt stöd) för att samla in återkoppling om projektets utformning och genomförande, samspelet mellan berörda parter, samt om utrymmet för förbättringar och de lärdomar som dragits. Sex, tolv eller arton månader senare skickas sedan en resultatenkät ut till de stödmottagande myndigheterna, för att utvärdera i vilken utsträckning de förväntade projektresultaten har uppnåtts på en skala mellan 1 och 10.

medlemsstaternas användning av tekniska stödåtgärder och deras hållbarhet på medellång sikt.

Det är viktigt att ha de här begränsningarna i åtanke. För det första eftersom en medvetenhet om begränsningarna innebär bättre förutsättningar för efterhandsutvärderingen, vilket möjliggör en mer korrekt bedömning av resultat och effekter när programmet är avslutat. För det andra ger medvetenheten om begränsningarna värdefulla insikter som kan vara vägledande för framtida planering och beslutsfattande. SG Reform arbetar för närvarande med flera arbetsflöden för att förbättra övervakningen och utvärderingen av instrumentet. Dessa banar väg för ett mer resultatinriktat övervaknings- och utvärderingssystem som kan förbättra mätningen av instrumentets effekter på medellång och lång sikt.

Underleverantören utförde alla uppgifter under överinseende av en avdelningsövergripande styrgrupp och med vägledning från GD Reform. De insamlade bevisen anses vara representativa och meningsfulla, vilket gör det möjligt att ge solida svar på utvärderingsfrågorna och dra tillförlitliga slutsatser och lärdomar.

HUVUDSAKLIGA RESULTAT

Instrumentet har sedan det inrättades 2021 gett medlemsstaterna tekniskt stöd för att förbättra deras kapacitet att utforma, utveckla och genomföra reformer, samt för att utarbeta, ändra, genomföra och se över planerna för återhämtning och resiliens inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Med tanke på ovannämnda begränsningar **konstaterades att genomförandet av instrumentet på det hela taget var framgångsrikt i fråga om ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet 2021–2023**. Programmet ansågs också vara mycket relevant när det gäller att tillgodose de stödmottagande myndigheternas och medlemsstaternas behov, vilket främst beror på instrumentets utformning. Instrumentet tillförde också ett europeiskt mervärde jämfört med vad medlemsstaterna skulle ha kunnat uppnå på egen hand.

Ändamålsenlighet

Trots de begränsningar som beskrivs ovan visar resultatet av utvärderingen att instrumentet mellan 2021 och 2023 gjorde betydande framsteg mot sina **mål**, i enlighet med förordningen om instrumentet för tekniskt stöd. När det gäller de särskilda målen har instrumentet på ett ändamålsenligt sätt hjälpt medlemsstaterna att öka sin kapacitet att utforma och genomföra reformer. Det bidrog också på ett ändamålsenligt sätt med stöd till utarbetandet och genomförandet av nationella planer för återhämtning och resiliens genom att bidra till mer än 500 projekt som är direkt eller indirekt kopplade till specifika delmål i återhämtnings- och resiliensplanen.

När det gäller **stödet till återhämtnings- och resiliensplanen** överensstämde i vissa fall inte tidsfristerna för delmålen i planen med tidsplanen för genomförandet av instrumentets stöd under det tidiga genomförandet av stödet under 2021. I vissa fall tillhandahölls stödet från instrumentet för tidigt, medan det i andra fall kom för sent för att kunna användas, vilket beror på det mycket snäva tidsfönstret. Dessa brister belyser vikten av att ta itu med

medlemsstaternas behov av tekniskt stöd redan när finansieringsinitiativet eller det politiska initiativet inleds, för att säkerställa att tidsplanerna och tidsfristerna är anpassade till varandra.

En stor majoritet av de berörda parterna inom instrumentet för tekniskt stöd uttryckte stor tillfredsställelse över framgångarna med och resultatet av projekten för tekniskt stöd. Projekten för tekniskt stöd har gett värdefull **output**, särskilt i form av rekommendationer, workshoppar, utbildningar och utbildningsmaterial, analysrapporter, handlingsplaner och färdplaner samt riktlinjer. De stödmottagande myndigheterna har i stor utsträckning utnyttjat denna output för att åstadkomma förändringar på individuell, organisatorisk och politisk nivå. Detta bidrog till framsteg när det gäller att uppnå **instrumentets förväntade resultat**.

Instrumentet spelade en viktig roll för att stärka alla typer av administrativ kapacitet, särskilt de interna administrativa mekanismerna för reformer i EU.

Dessa framsteg är dock i hög grad beroende av **nationella faktorer**, såsom egenansvar för reformer, tillgång till finansiella resurser för uppföljning av rekommendationer, personalstabilitet samt politisk och administrativ kontinuitet. Reformernas faktiska resultat beror på medlemsstaternas insatser i stort, med tanke på att samarbets- och stödplanerna, som innehåller medlemsstaternas åtagande att genomföra stödåtgärder, inte är rättsligt bindande dokument. Å andra sidan finns det goda möjligheter att mångfaldiga dessa fördelar och öka deras hållbarhet genom att främja (in)formella förbindelser för befintliga och framtida samarbeten och utnyttja befintlig kunskap, genom en mer systematisk spridning av projektsresultat, fortsatt stöd från kommissionens tjänstemän och kunskapsutbyte mellan medlemsstaterna.

Effektivitet

På det hela taget har genomförandet av instrumentet för tekniskt stöd och tillhörande administrativa processer till **stor del varit effektivt**. Tack vare instrumentets utformning finns det inga rapporteringsskyldigheter för medlemsstaterna, och den **administrativa bördan** är mycket låg jämfört med andra EU-instrument, vilket alla medlemsstater lovordar. De stödmottagande myndigheterna ansåg att den administrativa bördan i samband med ansökningsprocessen och projektgenomförandet var rimlig och proportionerlig.

Den höga efterfrågan på stöd från instrumentet säkerställde en god konkurrens och ett urval av högkvalitativa förslag, baserat på de interna poäng som tilldelats de utvalda begärandena enligt de sju bedömda kriterierna.

För att öka effektiviteten tillvaratog GD Stöd för strukturreformer lärdomarna från utvärderingarna av stödprogrammet för strukturreformer, till exempel **genom att förenkla och effektivisera programförvaltningen**. Införandet av flerlandsprojekt, som stod för omkring 10 % av alla projekt inom instrumentet för tekniskt stöd under perioden 2021–2023, bidrog till att lösa gemensamma problem bland medlemsstaterna. Flerlandsprojekt och flaggskeppsprojekt verkar vara mer **kostnadseffektiva och tidseffektiva** än fristående projekt och projekt som valts ut inom ramen för allmänna ansökningsomgångar. Flerlandsprojektens effektivitet kan dock påverkas av projektens ökade komplexitet.

Under perioden 2021–2023 var programmet effektivt i fråga om **processens längd** och **budgetens genomförande** från åtaganden till utbetalningar, vilket ledde till ett högt

budgetutnyttjande. Den totala **kostnaden för kontroller** vid GD Stöd för strukturreformer minskade gradvis under perioden 2021–2023 och fortsatte att ligga i linje med generaldirektoratets mål och vara jämförbara med andra EU-program.

Den totala tiden mellan sista ansökningsdag och inledningen av det tekniska stödet minskade knappt men kontinuerligt under utvärderingsperioden, och uppgick till i genomsnitt elva månader. Att hålla tiden mellan ansökan och den faktiska projektstarten så kort som möjligt ansågs avgörande för enskilda projekts framgång och deras faktiska bidrag till de pågående reformerna, särskilt för att tillgodose akuta behov. Ytterligare överväganden kan behöva göras när det gäller de årliga tidsfristerna för inlämning av allmänna begäranden och i vilken utsträckning fastställandet av olika tidsfrister skulle kunna öka effektiviteten i inledningen av det tekniska stödet.

Det finns olika **metoder för att genomföra** projekt för tekniskt stöd. Stödmottagande myndigheter och tillhandahållare av tekniskt stöd var i allmänhet mycket positiva när kommer till tydlighet, öppenhet och användarvänlighet i ansökningsförfarandena och urvalet av begäranden om finansiering, godkännande av resultat, projektövervakning och utvärdering. De samordnande myndigheterna var mindre nöjda med **övervakningen av projekten för tekniskt stöd**, särskilt när det gäller verktyg och förfaranden och tillgång till relevant information på nationell nivå. De stödmottagande myndigheterna ansåg att stödet från tjänstemännen vid GD Stöd för strukturreformer var mycket användbart, från början till slutet av det tekniska stödet.

Samstämmighet

När det gäller **intern samstämmighet** konstaterades vid utvärderingen inga större inkonsekvenser mellan projekten för tekniskt stöd i enskilda medlemsstater. Det finns dock begränsade belegg för samarbetsmekanismer mellan olika projekt för tekniskt stöd i samma medlemsstat. Utvärderingen visade också på betydande skillnader mellan de samordnande myndigheternas deltagande i genomförandet av programmet runt om i EU. Det finns utrymme för att undersöka möjligheterna till synergier mellan projekt som finansierats genom instrumentet i samma medlemsstat inom samma politikområde.

Under utvärderingsperioden visade instrumentet prov på en **större extern samstämmighet** än föregångaren, stödprogrammet för strukturreformer, med interventioner på regional och nationell nivå samt med andra EU-insatser med liknande mål. Instrumentet kompletterar EU:s övriga instrument och program. Utvärderingen visade att instrumentets syfte och verksamhet kompletterar syftet med Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden och faciliteten för återhämtning och resiliens. Instrumentet för tekniskt stöd är inte bara annorlunda när det gäller metoderna för genomförandet av budgeten, utan också på grund av dess övergripande karaktär och breda tillämpningsområde, som inte är begränsat till en specifik politisk sektor, stödets varaktighet och typen av kapacitet som får stöd. Samstämmigheten skulle kunna öka ytterligare om medlemsstaterna strategiskt kombinerade olika EU-instrument för att stödja hela reformcykeln från utformning till genomförande. Störst synergier verkar utvecklas med faciliteten för återhämtning och resiliens och Byrån för

tekniskt bistånd och informationsutbyte (Taixex)⁴. Genom att tillhandahålla både allmänt och specialiserat stöd kunde instrumentet hantera frågor som var avgörande för genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens, till exempel projektledning och projektstyrning. Utvärderingen belyste betydelsen av stöd från instrumentet för tekniskt stöd för att stärka den operativa kapacitet som krävs för att effektivt kunna genomföra initiativ inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Vid utvärderingen tog dock vissa medlemsstater upp behovet av ett mer övergripande perspektiv på grund av tillgången till flera finansieringsinstrument inom EU:s politiska ram.

Instrumentet är också förenligt med den europeiska planeringsterminen genom att det bidrar till de landsspecifika rekommendationer som utfärdas under planeringsterminen. De flesta samordnande och stödmottagande myndigheter uppgav att projekt inom instrumentet för tekniskt stöd stödde reformer som bidrog till de landsspecifika rekommendationerna i hög eller medelhög utsträckning. Detta bekräftades av fallstudierna, som visade att instrumentet spelade en viktig roll i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna. Utmaningar kvarstår dock när det gäller den systematiska övervakningen av hur projekten för tekniskt stöd specifikt bidrar till att uppfylla de landsspecifika rekommendationerna, på grund av instrumentets begränsade mandat efter projektets genomförande.

Slutligen är projekten för tekniskt stöd nära anpassade till kommissionens främsta prioriteringar, till exempel den gröna och den digitala omställningen. Det ökande antalet projekt för tekniskt stöd som bidrar till de främsta prioriteringarna kan kopplas till införandet av flaggskeppsprojekt. Instrumentet har också vunnit erkännande som ett värdefullt verktyg för att hjälpa medlemsstaterna att genomföra EU-lagstiftningen.

Europeiskt mervärde

Instrumentet för tekniskt stöd överträffade det som enskilda medlemsstater hade kunnat uppnå på egen hand. Till exempel tillhandahåller instrumentet **internationell, särskilt europeisk, expertis** som vanligtvis inte finns tillgänglig på lokal, regional eller nationell nivå, och som tillgodoser särskilda behov som medlemsstaterna skulle ha svårt att tillgodose på egen hand. Instrumentet visade sig vara fördelaktigt genom kombinationen av internationell och lokal expertis, där lokala experter bidrog med kontextspecifika insikter och internationella leverantörer tillhandahöll ett mer strategiskt perspektiv, vilket bidrog till att öka trovärdigheten i och acceptansen för reformer.

Instrumentet tillförde ett EU-mervärde genom att stödja utvecklingen och genomförandet av planerna för återhämtning och resiliens. Instrumentet hade **betydande gränsöverskridande effekter** och tillförde ett stort europeiskt mervärde genom att bygga upp expertnätverk och varaktiga samarbeten mellan medlemsstaterna. Genom att ge möjlighet att upprätta kommunikationskanaler med kollegor och yrkesverksamma i olika medlemsstater underlättade instrumentet utbytet av erfarenheter och god praxis mellan medlemsstaterna. Projekt inom instrumentet för tekniskt stöd har också spelat en viktig roll för att genomföra

⁴ [Taixex](#) (*Technical Assistance and Information Exchange*) är ett EU-verktyg för institutionsuppbyggnad som mobiliserar expertis från den offentliga sektorn från EU:s medlemsstater i ett Team Europe-upplägg för att stödja reformprocesser runt om i världen.

EU:s politik och prioriteringar och stödja den digitala och den gröna omställningen. I detta avseende tillför **flaggskeppsprojekt** (som omfattar både fristående projekt och flerlandsprojekt) ett mervärde genom att stödja EU:s prioriteringar, driva på efterlevnaden av lagstiftningen och främja tillämpningen av EU-lagstiftningen. De berörda parterna noterade dock att flaggskeppsprojekt riskerar att avvika från det särskilda syftet med instrumentet, som är att tillhandahålla stöd som är anpassat till specifika medlemsstaters behov. Många tillfrågade berörda parter är överens om att instrumentet på ett betydande sätt bidragit till den gröna och den digitala omställningen. Instrumentet bidrar i synnerhet mer till den gröna omställningen än föregångaren, stödprogrammet för strukturreformer.

Flerlandsprojekten anses vara värdefulla på grund av deras förmåga att hantera bredare, gränsöverskridande utmaningar och samtidigt förbättra samarbetet och utbytet av god praxis mellan de deltagande länderna. Det uttrycktes dock oro över projektens komplexitet och det faktum att de kan leda till mindre egenansvar och politiskt engagemang från de deltagande länderna, vilket kan undergräva deras framgång.

Relevans

Resultatet av samrådet tyder på att **instrumentet för tekniskt stöd är ett mycket relevant instrument som är väl anpassat till medlemsstaternas och de stödmottagande myndigheternas behov**, och att förbättringar har skett jämfört med efterhandsutvärderingen av stödprogrammet för strukturreformer. Det finns belegg för att det fortfarande finns ett **behov av tekniskt stöd**, särskilt när det gäller att utveckla och genomföra förfaranden och metoder.

De flesta av de tillfrågade stödmottagande myndigheterna och samordnande myndigheterna höll med om att instrumentet var lämpligt för att ge tekniskt stöd och bekräftade att projekten för tekniskt stöd i rätt tid kunde tillgodose institutionernas huvudsakliga behov, främst på grund av instrumentets utformning. Alla berörda parter anser att instrumentets **utformning och struktur** är mycket relevant för att stärka medlemsstaternas administrativa och institutionella kapacitet att utforma och genomföra de reformer som krävs för att ta itu med de utmaningar som de står inför.

Det är dock viktigt att beakta dessa positiva resultat i samband med att stöd från instrumentet ges nästan utan kostnad för alla medlemsstater vars ansökningar godtas, oavsett deras förmåga att organisera sitt eget tekniska stöd. Av intervjuerna framgick att det fanns vissa begränsningar med att hantera **akuta behov** med hjälp av allmänna ansökningsomgångar inom ramen för den årliga cykeln, med tanke på den tid som krävs för att projekten ska kunna inledas efter det att behovet har uppstått. Instrumentets utformning visade sig dock vara mycket flexibel när det gäller att hantera medlemsstaternas oförutsedda och framväxande behov genom särskilda ansökningsomgångar och särskilda åtgärder som beskrivs i förordningen om instrumentet för tekniskt stöd. Jämfört med efterhandsutvärderingen av stödprogrammet för strukturreformer, och tack vare dessa metoder, var de flesta stödmottagande myndigheter och nationella samordnande myndigheter eniga om att instrumentet tack vare sin utformning kunde tillgodose brådskande och/eller oförutsedda behov i landet. Införandet av begäranden om stöd för flaggskeppsprojekt och av

flerlandsprojekt och multiregionala projekt gjorde det möjligt för programmet att bättre ta itu med EU:s prioriteringar och förbättra tillämpningen och genomförandet av EU-lagstiftningen.

HUVUDSAKLIGA LÄRDOMAR

Utvärderingen visade att det skett flera förbättringar av instrumentet jämfört med dess föregångare, stödprogrammet för strukturreformer. Den visade på ett mer aktivt deltagande av berörda parter och en större gränsöverskridande dimension. De viktigaste lärdomarna från halvtidsutvärderingen av instrumentet, på grundval av resultat och slutsatser, beskrivs nedan.

Instrumentets utformning

- Instrumentets **efterfrågestyrda karaktär** hjälper till att säkerställa medlemsstaternas egenansvar för projekten och berörda parter engagemang, vilket är avgörande för att reformerna ska lyckas, även om de konkreta resultaten i hög grad är avhängiga av **nationella faktorer**. Projektens anpassning till ramen för den europeiska planeringsterminen och relevanta EU-prioriteringar säkerställs under urvalsprocessen genom urvalskriterierna.
- Instrumentets nuvarande utformning har begränsningar när det gäller att spåra konkreta resultat inom medlemsstaterna, eftersom dess rättsliga grund innehåller inte någon direkt hänvisning till genomförandet av reformer och inte heller några särskilda krav på att medlemsstaterna ska rapportera om hur arbetet fortskrider med de reformer som mottagit stöd. I framtiden bör dessa iakttagelser beaktas och man bör undersöka olika sätt att förbättra reformfokuseringen. Dessutom bör man överväga särskilda rapporteringsskyldigheter, samtidigt som det säkerställs att den administrativa bördan står i proportion till den verksamhet som bedrivs inom ramen för instrumentet.
- Det tekniska stödet bör vara tillräckligt flexibelt för att tillgodose medlemsstaternas behov och anpassas till förändrade politiska prioriteringar och situationer. Myndigheter kan stöta på både interna och externa förändringar, inklusive politiska förändringar, ekonomiska och sociala utmaningar och ändrade rättsliga rammar och regelverk, vilket gör att det behövs tekniskt stöd och bistånd för att anpassa sig till nya mål och strategier.
- Instrumentets utformning har i allmänhet varit ändamålsenlig när det gäller att tillgodose medlemsstaternas behov, men den årliga cykeln kan medföra begränsningar av dess förmåga att tillgodose akuta behov i medlemsstaterna. Instrumentet tillgodosåg vissa akuta behov på ett ändamålsenligt sätt genom särskilda ansökningsomgångar, men dessa ansökningsomgångar kräver betydande investeringar i tid och resurser.

Genomförande av projekt för tekniskt stöd

- Utvärderingsresultaten belyser vikten av att identifiera den lämpligaste projekttypen för tekniskt stöd, med beaktande av medlemsstaternas svaga och starka sidor och behov och omständigheter. **Flerlandsprojekt** och **flaggskeppsprojekt** (som omfattar fristående projekt och flerlandsprojekt) har visat sig vara mycket relevanta när det gäller att ta itu med EU:s prioriteringar, främja samarbete och utbyta god praxis över gränserna. **Fristående** projekt verkar vara lämpligare och bättre anpassade för att tillgodose mer

specifika behov, eftersom de möjliggör mer riktade reformer och säkerställer ett större engagemang från de stödmottagande myndigheterna.

- En rad olika **metoder** användes för att **genomföra** projekten för tekniskt stöd, med en hög nöjdhetsgrad bland berörda parter. Det finns belägg för att privata leverantörer kan vara lämpligare för att utföra tekniska uppgifter, medan internationella organisationer verkar vara bättre lämpade att bidra till bredare strategiska frågor och säkerställa enhetliga åtgärder i hela EU för att tillgodose samma typ av behov i samband med flerlandsprojekt. Att använda en skräddarsydd blandning av genomförandemetoder – t.ex. en kombination av Taix och andra metoder – visade sig vara ett effektivt tillvägagångssätt, särskilt för komplexa projekt och flerlandsprojekt.
- Det krävs dock ytterligare insatser för att säkerställa en effektiv användning av instrumentets resultat och konkret uppföljning från medlemsstaternas sida. Det särskilda stödet i form av expertrådgivning från GD Informationsteknik kan sägas ha varit till nytta för genomförandet av projekt. Stödet har påverkats av den nya förordning (EU) 2024/903 om ett interoperabelt Europa. Det förtjänar att nämnas att projektet *Statistical Interoperability Node* belönades med det särskilda 25-årsjubileumspriset från [Asedie](#) på grund av det värde projektet tillförde.

Kommissionen som en hjälpresurs

- Utvärderingen visade att kommissionen har spelat en **viktig roll i genomförandet** av projekten för tekniskt stöd. Till exempel var det mycket viktigt att tjänstemännen vid GD Stöd för strukturreformer var nära involverade i arbetet med att stödja projektutformningen (för att underlätta genomförandet), hantera olika utmaningar som uppstått under genomförandet. Deras kontinuerliga operativa övervakning har också stor betydelse.
- Berörda parter uppgav att ytterligare stöd från kommissionens tjänstemän kan vara användbart efter slutförandet av projekten för tekniskt stöd för att säkerställa att långsiktiga resultat uppnås på ett hållbart sätt.
- I vissa fall framhölls att ett ökat deltagande av tjänstemän vid **kommissionens berörda generaldirektorat** var fördelaktigt för att förbättra genomförandet av projekten för tekniskt stöd, särskilt projekt som rör genomförandet av EU-lagstiftningen (när det gäller komplexa EU-rättsliga krav, såsom principen om att inte orsaka betydande skada).

Det tekniska stödets resultat och hållbarhet

- De stödmottagande myndigheterna har använt output från projekt för tekniskt stöd, till exempel rekommendationer, resultat från workshoppar och analysrapporter, för att åstadkomma **förändringar på individuell, organisatorisk och politisk nivå**.
- **Framgångarna med det tekniska stödet** och uppnåendet av långsiktigt hållbara **resultat är beroende av medlemsstaternas konsekventa och systematiska uppföljning av projekt för tekniskt stöd**. De nationella myndigheternas fortsatta egenansvar visade sig vara en avgörande faktor för att säkerställa att de följer upp verksamheten och ser till att output från projekten används. Utvärderingen visade att denna uppföljning också är beroende av nationella faktorer, såsom egenansvar för reformer, tillgång till finansiella resurser, personalstabilitet samt politisk och administrativ kontinuitet.

- Förutom att fylla i frågeformuläret om nöjdhet och resultat har de nationella myndigheterna dock ännu inte formellt åtagit sig att följa upp projekten för tekniskt stöd (t.ex. genom att anta relevanta reformer). Ytterligare överväganden kan behöva göras om hur medlemsstaterna kan uppmuntras att mer konsekvent och systematiskt följa upp projekt för tekniskt stöd och rapportera om detta. Det finns också ett behov av att stärka **övervakningen och utvärderingen av det tekniska stödet** för att, objektivt och beroende på typen av åtgärder (t.ex. utbildning och kapacitetssupplebyggnad, stöd till särskilda reformer och rekommendationer till nationella myndigheter osv.), bättre följa resultaten och utnyttja lärdomar för att förbättra nya projekt.

En flerårig dimension

- **Instrumentet för tekniskt stöd saknar för närvarande en medelsiktig till långsiktig programplanering som kopplar det tekniska stödet till andra program för att förbättra deras ändamålsenlighet och skapa en sammanhängande strategisk vision för det tekniska stödet i en viss medlemsstat.** Detta måste dock stämma överens med instrumentets årliga cykel, som fastställs i dess förordning. En kortsiktig strategisk översikt över instrumentets genomförande ges i samarbets- och stödplanerna, men dessa dokument är inte rättsligt bindande. Under perioden 2021–2023 säkerställdes också att det tekniska stödet anpassades till de pågående reformerna på nationell nivå genom nationella planer för återhämtning och resiliens.
- Vissa överväganden kan också behöva göras när det gäller definitionen av **flaggskeppsprojekt**. Det kan till exempel vara fördelaktigt att utveckla flaggskeppsprojekt med en medelfristig horisont som sträcker sig över flera år eller ansökningsomgångar för tekniskt stöd. Med en medelfristig horisont för flaggskeppsprojekt skulle det vara möjligt att rikta ett större fokus på specifika utmaningar för medlemsstaterna och EU som helhet och samtidigt öka effektiviteten genom att minska den administrativa bördan i samband med årliga samråd med kommissionens olika avdelningar och medlemsstaterna och i samband med anpassningar av gemensamma verktyg på årsbasis.

En tematisk och politisk dimension

- Sedan 2023 innehåller initiativ som det europeiska dataområdet för offentlig förvaltning (ComPAct) – inklusive programmet för samarbete för utbyten inom offentlig förvaltning (Pace) – förslag på konkreta åtgärder som genomförs genom instrumentet för tekniskt stöd för att hjälpa offentliga förvaltningar att tillgodose behoven hos människor och företag i hela Europa. Dessa initiativ har visat instrumentets mervärde när det gäller att stärka den administrativa kapaciteten hos offentliga förvaltningar på nationell, regional och lokal nivå och se till att alla medborgare snabbt har tillgång till offentliga tjänster av hög kvalitet. Om dessa initiativ och projekt framgångsrikt genomförs kan de fungera som **ett inspirerande exempel på politisk integration, samstämmighet och ändamålsenlighet i tillhandahållandet av tekniskt stöd inom alla politikområden.**
- ComPAct-initiativet utgör en bra plattform och ett kunskapsnav för tillhandahållande av tekniskt stöd inom samhällsstyrning och offentlig förvaltning som komplement till andra EU-instrument.
- Under årens lopp har projekt för tekniskt stöd genererat en mängd kunskap om olika politikområden. Under utvärderingsperioden spelade GD Stöd för strukturreformer en mer

aktiv roll när det gäller att sprida det tekniska stödets output och resultat. Denna skulle kunna stärkas för att bättre kunna använda dem inom alla **tematiska områden**. Plattformen för [EU:s akademi för tillsyn av digitaliseringen av finanssektorn](#) är ett exempel på god praxis för en ändamålsenlig spridning för att främja användningen av material och resultat från andra och avslutade projekt, särskilt inom samma politikområde.

- Genom instrumentet har medlemsstaterna dragit nytta av skräddarsydd teknisk expertis för att utforma och genomföra digitala reformer. Instrumentet har stött projekt som förbättrar den digitala styrningen, moderniserar den offentliga förvaltningen och förbättrar tillhandahållandet av offentliga tjänster genom att införa digital teknik och främja gränsöverskridande interoperabilitet.

En nationell dimension

- Utvärderingen visade att det finns ett behov av **bättre samordning och synergier mellan projekt som finansieras inom instrumentet i samma medlemsstat**. Vissa överväganden kan också behöva göras om hur man ytterligare kan förbättra översikten och uppföljningen av det stöd som tillhandahålls, för att skapa en större helhetssyn på landsstödet. Detta kan också bidra till att öka synergier och komplementariteten mellan olika EU-program och bättre anpassa tidsplaner och landsspecifika tidsfrister.
- Under utvärderingsperioden har **nationella samordnare och samordnande myndigheter vid GD Stöd för strukturreformer** visat sig spela en viktig roll för att säkerställa att de tekniska stödåtgärder som tillhandahålls är relevanta för landet, identifiera eventuella problem som uppstår under genomförandefasen och föreslå lämpliga begränsningsåtgärder.
- Det finns belegg för att de samordnande myndigheterna har outnyttjade möjligheter att övervaka behoven och användningen av tekniskt stöd på nationell nivå för att uppnå resultat på medellång och lång sikt (t.ex. antagandet av relevanta reformer) samt fastställa en strategi för att kombinera det tekniska stödet med andra EU-program och EU-instrument.
- Utvärderingen visade att de samordnande myndigheternas engagemang kan bero på deras ställning inom den institutionella ramen, storleken på medlemsstatens offentliga förvaltning och de resurser som avsätts för denna uppgift. En förstärkning av den institutionella ramen och införande av rapporteringsskyldigheter för medlemsstaterna skulle kunna öka programmets ändamålsenlighet.
- En mer formaliserad och enhetlig roll för de samordnande myndigheterna har potential att stärka egenansvaret för reformerna (genom bättre prioritering av begäranden) och förbättra övervakningen av projekt i alla medlemsstater, samtidigt som man behåller en viss flexibilitet att anpassa de samordnande myndigheternas roll till varje medlemsstats specifika förhållanden.

En gränsöverskridande dimension

- Instrumentet har visat sig ha betydande **gränsöverskridande effekter**, där flerlandsprojekten tar itu med bredare, gränsöverskridande utmaningar och stärker samarbetet och utbytet av kunskap och god praxis mellan de deltagande länderna.
- Programmet har byggt upp expertnätverk och ett varaktigt samarbete mellan medlemsstaterna, vilket har gett ett stort europeiskt mervärde.

- Instrumentet har också bidragit till att öka trovärdigheten i och acceptansen för reformerna, vilket har ökat deras legitimitet och synlighet på nationell nivå och EU-nivå.
- Införandet av **begäranden som omfattar flera länder och regioner** har också lett till betydande effektivitetsvinster genom att det blivit möjligt att välja ut flera begäranden inom ramen för ett och samma kontrakt eller avtal. Dessa projekt medför dock en viss risk att sämre tillgodose landsspecifika behov, vilket minskar engagemanget i medlemsstaterna som utvecklas i olika takt.
- Införandet av begäranden om **flaggskeppsprojekt** ansågs vara en framgång eftersom de möjliggjorde en bättre anpassning mellan nationella reformer och EU:s prioriteringar, vilket drev på regelefterlevnaden och främjade tillämpningen av EU-lagstiftningen. Dessa projekt skulle kunna hantera mer långvariga strukturella utmaningar i medlemsstaterna och EU i stort.

Synergier med andra EU-program

- Instrumentet har varit ändamålsenligt när det gäller att stödja genomförandet av reformer, och ett betydande antal reformer har varit kopplade till specifika delmål i återhämtnings- och resiliensplanen. Att införliva det tekniska stödet redan från början av genomförandet av medel och andra politiska instrument, vilket är fallet med faciliteten för återhämtning och resiliens, skulle kunna vara fördelaktigt och bidra till att tillgodose behovet av administrativ kapacitet och synkronisera tidsplanerna.
- Instrumentet har varit förenligt **med andra EU-processer**, såsom den europeiska planeringsterminen, och har bidragit till att uppnå EU:s prioriteringar, inbegripet den gröna och den digitala omställningen.
- Instrumentet kan öka ändamålsenligheten i andra program genom att bygga upp den administrativa och institutionella kapacitet som krävs för att de ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt. Utvärderingen visade dock att några medlemsstater skulle föredra att ett mer övergripande perspektiv anlades, med tanke på tillgången till flera finansieringsinstrument inom EU:s politiska ram.